

KUINKA RIIPPUVAINEN OLET NIKOTIINISTA?

Testi aikuisille ja päivittäin tupakoiville nuorille

1. Kuinka pian heräämisen jälkeen tupakoit ensimmäisen kerran?

- a) Viiden minuutin kuluessa 3 p
- b) 6-30 minuutin kuluessa 2 p
- c) 31-60 minuutin kuluessa 1 p
- d) 60 minuutin jälkeen 0 p

2. Onko sinusta vaikeaa olla tupakoimatta tiloissa, joissa se on kiellettyä?

- a) Kyllä 1 p
- b) Ei 0 p

3. Mistä tupakointikerrasta sinun olisi vaikeinta luopua?

- a) Aamun ensimmäisestä 1 p
- b) Jostain muusta 0 p

4. Kuinka monta savuketta poltat vuorokaudessa?

- a) 1-10 savuketta 0 p
- b) 11-20 savuketta 1 p
- c) 21-30 savuketta 2 p
- d) 31 savuketta tai enemmän 3 p

5. Poltatko aamun ensimmäisinä tunteina enemmän kuin loppupäivän aikana?

- a) Kyllä 1 p
- b) En 0 p

6. Tupakoitko, jos olet niin sairas, että joudut olemaan vuoteessa suurimman osan päivää?

- a) Kyllä 1 p
- b) En 0 p

Tulkinta:

0-2 pistettä Vähäinen riippuvuus

2-6 pistettä Kohtalainen riippuvuus

7-10 pistettä Voimakas riippuvuus

Testi voidaan toteuttaa myös kahdella kysymyksellä (kysymykset 1 ja 4).

Tällöin tulkinta on seuraava:

0-1 pistettä Vähäinen riippuvuus

2 pistettä Kohtalainen riippuvuus

3 pistettä Vahva riippuvuus

4-6 pistettä Hyvin vahva riippuvuus

Tupakkariippuvuus on sekä fyysistä, psyykkistä että sosiaalista riippuvuutta sisältävä oireyhtymä (F17, ICD-10).

Kuusi kymmenestä tupakoijasta haluaisi lopettaa tupakoinnin. Neljä kymmenestä on yrittänyt lopettamista viimeksi kuluneen vuoden aikana.

Lisätukea saa puhelimitse ja verkossa: Maksuton neuvontapuhelin 0800 148 484 (ma–pe klo 13–18), www.stumpi.fi, www.tupakkainfo.fi

Fagerström Test for Nicotine Dependence (FTND)

Lähde: Heatherton TF, Kozlowski LT, Frecker RC, Fagerström KO. The Fagerström test for nicotine dependence: a revision of the Fagerström Tolerance Questionnaire. Br J Addict 1991;86:1119-27.

OLETKO KOUKUSSA TUPAKKAAN?

Testi satunnaisesti tai vähän tupakoiville nuorille

1. Oletko joskus yrittänyt lopettaa siinä onnistumatta?

- a) Kyllä 1 p
b) Ei 0 p

2. Tupakoitko nyt, koska tupakoinnin lopettaminen on tosi vaikeaa?

- a) Kyllä 1 p
b) Ei 0 p

3. Oletko koskaan tuntenut olevasi tupakoinnista riippuvainen?

- a) Kyllä 1 p
b) Ei 0 p

4. Onko sinulla joskus voimakas tupakan himo?

- a) Kyllä 1 p
b) Ei 0 p

5. Oletko joskus tuntenut, että todella tarvitset tupakan?

- a) Kyllä 1 p
b) Ei 0 p

Tulkinta:

Jo 1 piste kertoo siitä, että nikotiini-riippuvuus on alkanut kehittyä ja että omaa tupakointia on vaikea hallita. Mitä enemmän pisteitä vastaaja saa, sitä vahvemmin hän on riippuvainen tupakasta. Testi ei luokittele riippuvuustasoja.

6. Onko sinulle vaikeaa olla tupakoimatta paikoissa, joissa se ei ole sallittua?

- a) Kyllä 1 p
b) Ei 0 p

Kun yritit lopettaa tupakoinnin tai kun et ole tupakoinut vähään aikaan

7. Oliko keskittyminen hankalaa sen vuoksi, ettet voinut tupakoida?

- a) Kyllä 1 p
b) Ei 0 p

8. Tunsitko itsesi ärtyneemmäksi, koska et voinut tupakoida?

- a) Kyllä 1 p
b) Ei 0 p

9. Oliko sinulla voimakas halu tai tarve tupakoida?

- a) Kyllä 1 p
b) Ei 0 p

10. Olitko hermostunut, rauhaton tai ahdistunut, koska et voinut tupakoida?

- a) Kyllä 1 p
b) Ei 0 p

HONC (Hooked On Nicotine Checklist) -testi

Lähde: DiFranza, J. R., Savageau, J. A., Fletcher, K., Ockene, J. K., Rigotti, N. A., McNeill, A. D., ym. (2002). Measuring the loss of autonomy over nicotine use in adolescents: the DANDY (Development and Assessment of Nicotine Dependence in Youths) study. Arch Pediatr Adolesc Med, 156(4), 397-403.